

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/298/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416216904
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4416216904.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v spore žalobcu: B. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., G. rad XX, zast. JUDr. Milan Šulva, advokát, AS Legal s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Bratislava, Hlučínska 1/11, proti žalovanému: Slovenská republika - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 13C/288/2016- 145 zo dňa 26. apríla 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady škody sumu 1609,05 eura m e n í takto :

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 557,35 eura do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku tento nárok žalobcu z a m i e t a .

V zamietajúcom výroku v časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonný úradný postup vo výške 50 000 eur, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť písomne sa ospravedlniť žalobcovi a v zamietajúcom výroku v časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie vo výške 50 000 eur, ako aj vo výroku o trovách konania, odvolací súd tento rozsudok z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného písomne sa ospravedlniť žalobcovi za nezákonné rozhodnutie - uznesenie o vznesení obvinenia vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície v Nových Zámkoch ČVS: ORP - 459/OEK-NZ-2005 z 23.02.2011, ktorým sa začalo trestné stíhanie proti žalobcovi, ktoré sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom. Ďalším výrokom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.609,05 eur do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti žalobu zamietol. Súčasne rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na vykonané dokazovanie a po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 1, §3, § 4 ods. 1 písm.f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1,2, § 9, § 17, § 18 zákona č. 514/2003 Z.z., § 14 ods. 1, § 15 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že vyšetrovateľ vydal uznesenie o začatí trestného stíhania dňa 27.05.2005 a uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi dňa 23.02.2011. Z pripojeného trestného spisu vyplynulo, že žalobca bol v trestnom konaní oslobodený spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky 2T/69/2013-917 z 05.02.2014. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Zb., účinného od 01.07.2004.

Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania, je neskorší výsledok trestného konania (rozhodnutie NS SR 4 Cdo 183/2009). Z uvedeného vyplýva, že trestné stíhanie voči žalobcovi nemalo byť začaté, resp. že žalobca sa trestného činu, z ktorého bol obvinený, nedopustil. Napriek tomu, že rozhodnutie, ktorého nezákonnosť žalobca napáda, nebolo zrušené, oslobodenie žalobcu spod obžaloby je postavené na roveň jeho zrušeniu, t. j. hľadá sa na napádané uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi akoby bolo zrušené. Preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným (žalobcom), má oslobodenie spod obžaloby rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Súd prvej inštancie preto konštatoval, že napádané uznesenie vyšetrovateľa (uznesenie o vznesení obvinenia vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície v Nových Zámkoch ČVS: ORP - 459/OEK-NZ-2005 z 23.02.2011) bolo nezákonné. Taktiež je z vyššie uvedeného zrejmé, že za škodu, ktorá tým prípadne žalobcovi vznikla, zodpovedá štát, za ktorého koná žalovaný (ktorý je vecne pasívne legitimovaný).

2. Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup, ktorým mal byť postup vyšetrovateľa a prokuratúry, súd prvej inštancie dospel k záveru, že k nesprávnemu úradnému postupu orgánov činných v trestnom konaní nedošlo a ani konanie voči žalobcovi samotnému (ku vzneseniu obvinenia voči nemu došlo až 23.02.2011) netrvalo neprímerane dlho. Žalobca poukazoval na to, že trestné konanie trvalo neprímerane dlho. Z obsahu spisu je zrejmé, že trestné konanie začalo 27.05.2005, uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané 23.02.2011, dňa 17.05.2013 bola na súde podaná obžaloba a dňa 05.02.2014 bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Uviedol, že primeranosť dĺžky konania nemožno vyjadriť numericky v zmysle určenia lehoty jeho trvania, ale je nutné túto skúmať a preverovať pri každom prípade jednotlivo vo svetle konkrétnych okolností veci. Súd prvej inštancie uzavrel, že vec obžalovaného žalobcu v primeranej lehote prejednaná bola. Uviedol, že čo týka správania obžalovaných v priebehu konania, ani sám žalobca neprispel výrazným spôsobom k predĺženiu konania (iba v malom rozsahu podaním nedôvodného návrhu na odňatie veci Okresnej prokuratúry v Nových Zámkoch), avšak príčinami týchto predĺžení v každom jednotlivom prípade bolo rozsiahle dokazovanie a tiež prerušenie a zastavenie trestného stíhania (opakované), ktorú dobu nemožno do jeho trvania započítať. Poukázal na to, že nedošlo k neodôvodneným priet'ahom a neprímeranej dĺžke trestného konania, navyše žalobca v priebehu konania nijakým spôsobom na takú okolnosť neupozorňoval. Je nielen právom, ale najmä povinnosťou orgánu činného v trestnom konaní náležite zistiť skutkový stav a správne ho posúdiť v primeranom čase, k čomu podľa názoru súdu aj došlo.

3. Súd prvej inštancie prvým výrokom uložil žalovanému povinnosť písomne sa žalobcovi ospravedlniť za vydanie nezákonného rozhodnutia (uznesenie o vznesení obvinenia vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície v Nových Zámkoch ČVS: ORP - 459/OEK-NZ-2005 z 23.02.2011, ktorým sa začalo trestné stíhanie proti žalobcovi, ktoré sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom) tak ako to žalobca navrhol. Uviedol, že zrejme by bolo možné obsah ospravedlnenia, ktoré má žalovaný za povinnosť písomne doručiť žalobcovi, naformulovať konkrétnejšie a presnejšie tak, aby bolo výstižné, avšak s poukazom na § 160 ods. 3, písm. b CSP, nemal v tomto prípade súd poučovaciu povinnosť v smere upresnenia petitu žaloby (v tejto časti). Keďže súd prvej inštancie je toho názoru, že obsah prvého petitu žaloby (pokiaľ ide o ospravedlnenie) je vykonateľný a je z neho zrejmé, čoho sa žalobca domáha, súd rozhodol v zmysle neho.

4. Žalobca si v konaní uplatnil aj náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, ktorú mu súd prvej inštancie priznal (podľa § 18 zákona č. 514/2003 Z.z.) vo výške vynaložených trov právneho zastúpenia podľa vyhl. č. 655/04 Z.z. Žalobca si náhradu trov uplatnil za 14 úkonov právnej pomoci podľa § 14 ods. 1 uvedenej vyhlášky, § 15 písm. a) a § 16 ods. 3 vyhlášky vrátane DPH. Súd zistil, že z uplatnených úkonov bolo vykonaných 13 úkonov (pojednávane dňa 14.10.2013 sa neuskutočnilo a právny zástupca žalobcu sa na súd ani nedostavil), preto do úvahy prichádzali trovy konania za zostávajúcich 13 úkonov právnej pomoci a to nasledovne: v roku 2011 bol uskutočnený 1 úkon (účasť na výsluchu žalobcu) s výškou trov právneho zastúpenia 92,63 eur a režijným paušálom 7,41 eur pri DPH vo výške 20%, v roku 2012: 7 úkonov (7 účastí na výsluchoch svedkov) po 95,37 eur a režijnom paušále 7,63 eur pri DPH 19%, v roku 2013: 4 úkony (preštudovanie vyšetrovacieho spisu a 3 účasti na hlavnom pojednávaní) po 97,62 eur a režijnom paušále 7,81 eur a v roku 2014: 1 úkon (účasť na hlavnom pojednávaní) vo výške 100,50 eur, režijnom paušále 8,04 eur pri DPH vo výške 19%. Výška účelne vynaložených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní teda predstavuje sumu 1.351,30 eur, vrátane DPH (vo vyššie uvedených sadzbách) súd potom žalobcovi priznal sumu 1.609,05 eur.

5. Súd prvej inštancie v časti nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím i nesprávnym úradným postupom žalobu zamietol ako nedôvodnú. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že vzhľadom k intenzite zásahu nezákonného rozhodnutia do práv a právom chránených záujmov žalobcu, postačí ako zadosťučinenie len samotné konštatovanie porušenia práva, ktoré bude vzhľadom k okolnostiam primeraným zadosťučinením. Vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím nie je potrebné uhrádzať aj nemajetkovú ujmu (poukaz na § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Zb.). Dôvodil, že v tejto časti žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že by došlo nezákonným rozhodnutím k takému zásahu do jeho práv a zákonom chránených záujmov, že by bolo potrebné odškodniť ho i priznaním nemajetkovej ujmy. Sám žalobca síce uviedol, že trpel psychicky, na strane druhej však potvrdil, že lekársku pomoc vyhľadať nemusel. Taktiež svedok Alaksza uviedol, že jeho vedomosť o trestnom stíhaní vedenom voči žalobcovi nijako jeho vzťah k nemu neovplyvnilo a tiež neovplyvnilo jeho dôveru k nemu, dcéra žalobcu ani len nevedela, z čoho bol jej otec obvinený, pričom je otázne, či narušenie jej vzájomného vzťahu s otcom, o ktorom vypovedala, bolo spôsobené práve trestným stíhaním. Taktiež svedkyňa V. neuviedla žiadnu takú okolnosť, ktorá by viedla k záveru tvrdenému žalobcom o závažných následkoch trestného stíhania na žalobcu. Súd preto konštatoval, že nebol preukázaný taký zásah a vplyv nezákonného rozhodnutia do osobnostných práv žalobcu, ktorý by nebol dostatočne odškodnený vyššie uvedeným spôsobom bez toho, aby žalobcovi musela byť priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a nepriznal žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania, pretože každá zo strán bola v konaní úspešná čiastočne (žalobca preukázal základ svojho nároku, ktorý žalovaný popieral, žalobca bol úspešný v dvoch častiach petitu jeho žaloby a neúspešný taktiež v dvoch z nich). Pomer ich úspechu nie je možné (s ohľadom na charakter sporu) určiť, preto súd žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a to v časti, ktorou bol zaviazaný sa žalobcovi písomne ospravedlniť a v časti zaplata sumy 1609,05 eura. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne. Žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal splnenie uvedených podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, tak ako sú vymedzené v zákone č. 514/2003 Z.z., keď nepreukázal existenciu takého nezákonného rozhodnutia, ako má na mysli cit. zákon v ust. § 6. Nestotožňuje sa s právnym posúdením súdu, že oslobodzujúci rozsudok v trestnom konaní automaticky znamená, že trestné stíhanie žalobcu bolo nezákonné a tiež nezákonné bolo uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia. V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13.11.2013 sp.zn. II US 163/2016. Uviedol, že v danej trestnej veci nič nenasvedčuje tomu, že by vyšetrovateľ a následne prokurátor ustanovenia Trestného poriadku a Trestného zákona uplatnili nesprávne alebo takým spôsobom, že dosiahli svojvoľné závery. Je toho názoru, že za nezákonné rozhodnutie možno považovať iba také rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré nemalo podklad na jeho vydanie už v čase jeho vydania, a nie také rozhodnutie, ktoré v čase jeho vydania bolo zákonné a až na základe dokazovania vykonaného v ďalšom priebehu trestného konania, bol ustálený iný skutkový a právny stav, ktorý nepostačoval na vydanie odsudzujúceho rozsudku. Ďalej žalovaný namietal, že v časti priznania nároku na náhradu škody vo výške 1609,05 eura dospel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam. V danom prípade žalobca žiadnym relevantným dokladom nepreukázal vznik škody, t.j. úhradu odmeny obhajcovi v trestnom konaní. Nebol predložený žiaden účtovný doklad preukazujúci vznik a výšku uvedenej škody. Súdu prvej inštancie bolo predložené len vyúčtovanie trov právneho zastúpenia a súd sám vypočítal odmenu, ktorá by žalobcovi prichádzala do úvahy. Súd prvej inštancie navyše postupoval nesprávne, keď odmenu za úkony po 01.07.2013 určil podľa predpisu platného do 30.06.2013 a tak neprihliadol na novelu vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vykonanú vyhláškou číslo 183/2013 Z.z účinnou od 01.07.2013. V tom dôsledku potom súd určil výšku účelne vynaložených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní za úkony vykonané po 01.07.2013, t.j. za 4 úkony právnej pomoci vo väčšom rozsahu, ako bolo možné určiť.

7. Žalobca podal odvolanie proti tej časti rozsudku, ktorým súd prvej inštancie v zostávajúcej časti žalobu zamietol, a teda a neuložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím vo výške 50.000,-EUR, ako aj nesprávnym úradným postupom vo výške 50.000,-EUR a nepriznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že žalobca utrpel závažnú ujmu v dôsledku nezákonného rozhodnutia, nakoľko trestné konanie vedené proti žalobcovi nepriaznivo zasiahlo do všetkých sfér života žalobcu. Uvedené bolo v konaní preukázané výpoveďami svedkov,

napr. svedok C. uviedol, že žalobcovi dokonca odporučil návštevu lekára, nakoľko žalobca začal koktať a rozprávať spôsobom, že mu nebolo rozumieť. Svedkyňa Q. R. (dcéra) uviedla, že po začatí trestného stíhania sa žalobcovo správanie menilo, tento začal byť výbušný, nervózny a uzatváral sa sám do seba pričom sa začal strániť rodiny čo negatívne ovplyvnilo jej vzťah s otcom (žalobcom). Výpovede všetkých svedkov jednoznačne potvrdili žalobcovo tvrdenie ohľadom mimoriadne negatívneho zásahu v dôveru v morálnu bezúhonnosť osoby poškodeného, potvrdili zhoršenie vzťahov žalobcu so svojou rodinou, odvrátenie sa od osoby žalobcu viacerých priateľov. Žalobca pritom poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax ohľadom preukázania plnenia podmienky na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch potvrdzovanú judikatúrou súdov (R 53/2010, sp.zn. 3Cdo/137/2018). V časti nepriznania nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalobca poukázal na to, že celé trestné konanie začaté 27.05.2005 ukončené 05.02.2014, trvalo skoro 9 rokov, pričom len fáza prípravného konania trvala 8 rokov. Náhrada nemajetkovej ujmy má slúžiť ku kompenzácii stavu právnej neistoty, do ktorej je osoba v dôsledku neprimeranej dĺžky konania uvedená a držaná. V zmysle rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky treba vziať do úvahy: a) celkovú dĺžku konania, b) zložitost' konania, c) správanie sa poškodeného, ktorým prispel k prieťahom v konaní, d) či využil dostupné prostriedky spôsobilé odstrániť prieťahy v konaní, e) postup orgánov verejnej moci v priebehu konania, f) význam predmetu konania pre poškodeného. Uviedol, že vzhľadom na obsah trestného spisu, možno aj s prihliadnutím na enumeráciu zásadných úkonov v trestnom konaní naopak jednoznačne uzavrieť, že dĺžka trestného konania bola značne neprimeraná a je namieste nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu za nesprávny úradný postup spočívajúci v extrémnych prieťahoch. Žalobca navrhol v napadnutých častiach rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo alternatívne, zmeniť menil napádaný rozsudok v zmysle žalobného návrhu.

8. Žalobca k odvolaniu žalovaného v písomnom vyjadrení uviedol, že pre správnu interpretáciu § 6 ods. 1 veta prvá ZZŠ nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zмене) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, keď je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. O uvedenom výklade svedčia mnohé rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a ČR. V časti priznaného nároku na náhradu škody vo výške 1.609,05 eur uviedol, že je irelevantné, či žalobca súdu predložil alebo účtovný doklad tak ako to poukazuje vo svojom odvolaní žalovaná, nakoľko škoda žalobcovi preukázateľne vznikla a rozsah samotnej náhrady škody za trovy právneho zastúpenia sa určuje podľa ust § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vždy len ako tarifná odmena advokáta podľa vyhlášky č. 655/2004. Zdôraznil, že advokát sa môže s klientom dohodnúť na hodinovej odmene, odmene za úkon, ďalej na paušálnej odmene, prípadne pevne stanovenej odmene. Zákon č. 514/2003 Z.z. však určuje konkrétny rozsah náhrady škody v prípade náhrady vynaložených trov právneho zastúpenia a to bez ohľadu na reálnu výšku uhradenej odmene poškodeného.

9. Žalovaný k odvolaniu žalobcu uviedol, že podmienkou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, je existencia závažnej ujmy, za ktorú treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za značnú ujmu, pritom nie sú rozhodujúce subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, čo by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala každá fyzická osoba (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp, zn. 4 Cdo 232/2010). K výške uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu z titulu nezákonného rozhodnutia zdôraznil, že žalobca žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo požaduje náhradu nemajetkovej ujmy práve vo výške uplatnenej žalobou. Ďalej poukázal na to, že dosiaľ žiadny na to príslušný orgán podľa trestnoprávnych predpisov neskonštatoval nesprávny úradný postup v trestnej veci vedenej voči žalobcovi, pričom žalobca takýto postup v priebehu trestného konania nenamietal. V tejto súvislosti je potrebné ešte uviesť, že žalobca si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške odporujúcej ustanoveniu § 17 odsek 4 zákona č. 514/2003 Z.z. a neprihliadol na zákonom stanovený limit možnej priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na čas skončenia trestného konania v trestnej veci žalobcu dňa 01.04.2014 niet pochyb o potrebe uplatnenia ustanovenia § 17 odsek 4 v súvislosti s nemajetkovou ujmu z titulu nesprávneho úradného postupu.

10. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie s poukazom na § 388 CSP je

potrebné vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1609,05 eura zmeniť tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 557,35 eura do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku tento nárok žalobcu zamietnuť. V zamietajúcom výroku v časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonný úradný postup vo výške 50 000 eur, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť písomne sa ospravedlniť žalobcovi a v zamietajúcom výroku v časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie vo výške 50 000 eur, ako aj vo výroku o trovách konania, bolo potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Predmetnou žalobou sa žalobca doručenu súdu dňa 6.10.2016 voči žalovanému domáhal náhrady škody, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície v Nových Zámkoch ČVS: ORP - 459/OEK-NZ-2005 z 23.02.2011, ktorým sa začalo trestné stíhanie proti jeho osobe. Trestné stíhanie sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom súdu. Nezákonným úradným postupom v uvedenej veci bolo, že trestné konanie trvalo neprimerane dlho. V danej veci bolo preukázané, že žalobca trestný čin nespáchal a domáhal sa ospravedlnenia zo strany žalovaného, náhrady trov trestného konania a tiež náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie (vo výške 50.000 eur) a náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonný postup (vo výške 50.000 eur). Uviedol, že sú splnené všetky predpoklady pre vznik zodpovednosti štátu za túto škodu a tiež to, že uvedené trestné konanie malo za následok zníženie dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti a tiež vznik závažných zdravotných problémov žalobcu, a preto samotné konštatovanie porušenia práva nie je podľa neho dostačujúcim odškodnením.

12. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu, napadnutého rozhodnutia a odvolaní strán sporu dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru v tej časti, že napádané uznesenie vyšetrovateľa - uznesenie o vznesení obvinenia vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície v Nových Zámkoch ČVS: ORP - 459/OEK-NZ-2005 z 23.02.2011, bolo nezákonné. V tejto časti sa odvolací súd plne stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie a na doplnenie dodáva:

13. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú tak vydaním nezákonného rozhodnutia, ako aj nesprávnym úradným postupom, je súčasne, kumulatívne splnenie troch základných predpokladov, a to: 1/ existencia nezákonného rozhodnutia, a v druhom prípade existencia nesprávneho úradného postupu, 2/ vznik škody ako majetkovej, či nemajetkovej ujmy, 3/ príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia, ako aj nesprávneho úradného postupu a vznikom škody. Preukázanie splnenia podmienok zaťažuje osobu, ktorá sa domáha náhrady či už majetkovej, alebo nemajetkovej ujmy, za vydanie nezákonného rozhodnutia.

14. V danom prípade je potrebné ustáliť, že voči žalobcovi bolo vznesené obvinenie, pričom trestné stíhanie neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu, preto sa musí uznesenie o vznesení obvinenia považovať za nezákonné rozhodnutie (bolo vznesené nevinnému). Rozhodujúce teda je, že nakoniec sa posúdenie veci orgánom činným v trestnom konaní ukázalo nesprávnym, pretože sa nepreukázalo, že obvinený skutok spáchal, že sa tento vôbec stal alebo je trestným činom. Štát musí byť potom povinný reparovať nevinnému všetky následky spôsobené trestným stíhaním a nahradiť mu nielen vzniknutú škodu, ale v prípade splnenia zákonných predpokladov aj nemajetkovú ujmu. V prípade trestného konania, ktoré sa skončilo inak než právoplatným odsúdením, ujma môže vzniknúť i v dôsledku samotného vedenia trestného konania. Je samozrejme posudzovať aj zavinenie osoby na začatí vlastného trestného stíhania. Toto zavinenie však nemožno vidieť v tom, že osoba sa dopustila skutku, pre ktorý bola stíhaná, ktorý však ako bolo v priebehu trestného stíhania zistené, nenapĺňovalo znaky trestného činu, resp. skutok, pre ktorý bol žalobca obžalovaný sa nestal. Podmienka, že poškodený si sám zaviniť obvinenie, nie je naplnená len tým, že sa dopustil skutku, pre ktorý bolo trestné stíhanie proti nemu začaté. V tejto veci však bolo oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 2T/69/2013 zo dňa 05.02.2014 (právoplatný dňa 01.04.2014) rozhodnuté, že skutok uvedený v obžalobe prokurátora, ktorý mal spáchať žalobca ako obžalovaný (a spoluobžalovaný Z. A.) nie je trestným činom.

15. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby (či zastavením trestného stíhania), je potrebné hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny, ale vo všeobecnej rovine aj v princípoch materiálneho právneho

štátu. Ak má byť štát považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorými zasahujú do základných práv jednotlivca. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie skutočne v trestnom konaní potvrdilo (napr. rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 590/08 I zo 17. júna 2008 a sp. zn. IV. ÚS 642/05 z 28. augusta 2007).

16. Každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu (Ústavný súd Českej republiky nález sp. zn. I. ÚS 554/04 z 31. marca 2005).

17. S poukazom na uvedené odvoláciu námietku žalovaného spočívajúcu v tom, že žalobca nepreukázal existenciu takého nezákonného rozhodnutia, ako má na mysli ust. § 6 zákona č. 514/2003 Z.z., považoval odvolací súd za nedôvodnú. Judikatúrou súdov bol prekonaný názor žalovaného, že nezákonné rozhodnutie musí byť vždy výslovne zmenené alebo zrušené. V danom prípade tým, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby boli v podstate rozhodnutie o vznesení obvinenia žalobcovi a následnom podaní obžaloby akoby zrušenými, keďže sa nepotvrdili závery prípravného konania o spáchaní trestného činu obžalovaným (žalobcom). Odvolací súd preto dospel k rovnakému záveru, že vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia proti žalobcovi, odôvodňuje s ohľadom na čl. 46 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 3 listiny, ale aj zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, pokiaľ jej táto v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania vznikla. (obdobne aj Ústavný súd SR v náleze III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.1.2017).

18. Žalovaný napadol rozhodnutie súdu prvej inštancie jednak vo výroku o uložení povinnosti ospravedlniť sa žalobcovi, ako aj vo výroku týkajúcom sa zaplatenia sumy 1609,05 eura. Odvolací súd považoval výrok týkajúci sa písomného ospravedlnenia žalobcovi na rozdiel od súdu prvej inštancie za nevykonateľný. Rozsah náhrady nemajetkovej ujmy (§ 17 - § 18) je posudzovaný podľa kritérií stanovených jednotne bez ohľadu na to, či ide o náhradu nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie, ktoré sa skončilo inak než právoplatným odsúdením, za obmedzenie osobnej slobody alebo neprimeranú dĺžku konania. Z § 17 ods. 2 vyplýva, že nemajetková ujma môže byť reparovaná dvoma spôsobmi: poskytnutím morálnej satisfakcie alebo náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to buď samostatne alebo kumulatívne. Morálna satisfakcia môže mať viaceré podoby, napr.: konštatovanie porušenia práva súdom v konaní na základe zákona č. 514/2003 Z. z., či dotknutým orgánom verejnej moci alebo jeho nadriadeným orgánom; ospravedlnenie poškodenému listom, ospravedlnenie prostredníctvom médií atď. Pri úvahe o miere ich satisfakčného účinku sa vychádza z primeranosti danej formy k vzniknutej ujme v konkrétnej veci. Najvyšší súd ČR uviedol, že ospravedlnenie ako satisfakčný prostriedok zahrňujúci vyjadrenie subjektívnej požiadavky poškodeného na prejav ústretovej vôle štátu uznať chybu nie je ani konštatovaním porušenia práva a ani náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch. Priznať poškodenému právo na ospravedlnenie (uložiť tomu zodpovedajúcu povinnosť štátu) však v každom prípade prichádza do úvahy iba na návrh poškodeného, ktorý zároveň musí navrhnúť jeho text. V danom prípade to tak nebolo, keďže žalobca vôbec neuviedol text ospravedlnenia, ktorý požaduje od žalovaného, preto tento výrok súdu v napadnutom rozsudku nie je vykonateľný.

19. Súd prvej inštancie teda dospel k správne mu záveru o nezákonnosti rozhodnutia, avšak vôbec sa nezaoberal tým, prečo považoval za dôvodný nárok žalobcu požadujúci písomné ospravedlnenie za vydanie nezákonného rozhodnutia, či mu bola napríklad spôsobená ujma poškodením občianskej cti, dobrej povesti respektíve iná preukázateľná ujma. Tiež súd prvej inštancie nevysvetlil, či nemajetková ujma v prípade žalobcu mala byť priznaná iba samotným ospravedlnením zo strany žalovaného, a či v nadväznosti na to považoval súd nemajetkovú ujmu v peniazoch za nedôvodnú. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok v tejto časti s poukazom na § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. S poukazom na uvedený spôsob náhrady škody sa odvolací súd zaoberal aj odvolaním napadnutým výrokom zo strany žalobcu, ktorým bol zamietnutý nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 000 eur titulom nezákonného rozhodnutia. Žalobca v odvolaní namietal, že výpovedami svedkov preukázal závažnú ujmu, ktorú utrpel v dôsledku nezákonného rozhodnutia a ako trestné konanie

nepriaznivo zasiahlo do všetkých sfér života žalobcu. Odvolací súd sa nestotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, že by nezákonným rozhodnutím došlo k zásahu do jeho osobnostnej sféry. Zároveň poukazuje na závery Ústavného súdu SR v náleze III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.1.2017, v ktorom Ústavný súd konštatuje, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania, ktoré sa právoplatne skončilo inak než odsúdením (a to aj v prípade, ak nebolo realizované väzobne), je ústavne akceptovateľným a ústavou predpokladaným spôsobom poskytnutia satisfakcie takto stíhanej osobe, a to aj v prípade, ak bolo trestné stíhanie začaté už za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. (t. j. pred 1. júlom 2004). Kritériá na určenie výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v súčasnosti určuje § 17 ods. zákona č. 514/2003 Z. z. (ktorý sa stal súčasťou právneho poriadku 1. januára 2009). Podľa tohto ustanovenia sa výška nemajetkovej ujmy v peniazoch určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. S účinnosťou od 1. januára 2013 bolo v zákone č. 514/2003 Z.z. doplnené ustanovenie § 17 ods. 4 limitujúce hornú hranicu výšky náhrady nemajetkovej ujmy, podľa ktorého náhrada nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Keďže nezákonné uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 23.2.2011 vzťahujú sa na posudzovanie náhrady nemajetkovej ujmy len kritériá ustanovené v § 17 ods. 3, pričom nemožno uplatniť limitáciu výšky nemajetkovej ujmy uvedenú v § 17 ods. 4 (účinná od 1. januára 2013).

21. Súdny disponujú pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania širokou mierou uváženia a ich úvahy nemožno limitovať mechanickým porovnávaním odškodňovania iných prípadov upravených v iných právnych normách. Je to tak preto, že vždy v týchto prípadoch je nevyhnutné vychádzať z osobitných okolností vecí. Odvolací súd je toho názoru, že stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň či mesiac vedenia trestného stíhania vopred pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Rovnako tak nie je možné mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxe súdov iných štátov či Európskeho súdu pre ľudské práva, a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá rovnako tak musí byť zohľadnená. Určite je potrebné zohľadniť povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania, preukázaných dopadov trestného stíhania do osobnostnej sféry žalobcu a okolností, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo.

22. Peňažná satisfakcia je slovenským zákonodarcom vnímaná ako satisfakcia subsidiárna, ktorá nastupuje až v prípade, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Pri aplikácii tohto princípu je však súd limitovaný (okrem iného) čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), garantujúcim každému účinný prostriedok nápravy aj v prípade, keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností. Aj s ohľadom na uvedené a s poukazom na prístup Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý naopak, vychádza z primárnej potreby peňažnej satisfakcie (v prípade odškodňovania zbytočných prietahov), treba prípady, v ktorých postačuje nepeňažná satisfakcia, vykladať zužujúco (napr. ak išlo o stíhanie za menej závažný trestný čin, sám poškodený prispel k trvaniu trestného stíhania neospravedlňenou neúčastou na úkonoch trestného konania, celková dĺžka trestného stíhania bola akceptovateľná, ak je zjavné, že význam vedenia trestného konania bol pre obvineného zanedbateľný a pod.).

23. S poukazom na uvedené potom odvolací súd uzavrel, že v zamietajúcej časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie vo výške 50 000 eur je potrebné napadnutý rozsudok s poukazom na § 389 ods. 1 písm c) CSP zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. V ďalšej napadnutej časti rozsudku, ktorou bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1609,05 eura dospel odvolací súd k záveru, že námietka žalovanej strany týkajúca sa nesprávne priznanej výšky je dôvodná. Súd prvej inštancie síce správne posúdil, že žalobcovi patrí náhrada trov právneho zastúpenia v trestnom konaní v zmysle § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. vo výške vynaložených trov právneho zastúpenia podľa vyhl. č. 655/04 Z.z. Žalobcovi patrí náhrada trov za 13 úkonov právnej

pomoci (nie 14 úkonov ako požadoval v žalobe, keď pojednávanie dňa 14.10.2013 sa neuskutočnilo a právny zástupca žalobcu sa na súd ani nedostavil) podľa § 14 ods. 1 uvedenej vyhlášky, § 15 písm. a) a § 16 ods. 3 vyhlášky. Súd prvej inštancie však nesprávne uviedol výšku tarifnej odmeny v roku 2013 a 2014, keď od 1.7.2013 došlo k zmene vo vyhláške č. 655/2004 Z.z. v § 1 ods. 4 upravujúci práve výpočtový základ na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a konaní o priestupkoch. Navyše aj samotný právny zástupca žalobcu vo svojom vyčíslení trov právneho zastúpenia (čl. 60,61 spisu) vychádzal z nižších súm tarifnej odmeny, ako súd prvej inštancie. Následne trovy konania pozostávajú z 13 úkonov právnej pomoci a to : v roku 2011 bol uskutočnený 1 úkon (účasť na výsluchu žalobcu) - odmena 92,63 eur + režijný paušál 7,41 eur, v roku 2012: 7 úkonov (7 účastí na výsluchoch svedkov) - odmena 95,37 eur x 7 + režijný paušál 7,63 eura x 7, v roku 2013: 4 úkony (preštudovanie vyšetrovacieho spisu a 3 účasti na hlavnom pojednávaní) z toho jeden úkon vykonaný dňa 10.4.2013 - odmena 97,62 eur a 3 úkony vykonané po 1.7.2013, kde odmena predstavuje v dôsledku vyššie uvedenej zmeny právnej úpravy sumu 86,92 eura x 3 + režijný paušál 7,81 eur x 4 a v roku 2014 to bol 1 úkon (účasť na hlavnom pojednávaní) - odmena 90,17 eura + režijný paušál 8,04 eura. Celkovo tak výška účelne vynaložených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní predstavuje sumu 1 308,70 eura + DPH v sume 248,65 eura = 1557,35 eura. Na základe hore uvedeného potom odvolací súd s poukazom na § 388 CSP zmenil v tejto časti napadnutý rozsudok a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 557,35 eura a vo zvyšku tento nárok žalobcu zamietol.

25. Predmetom odvolacieho prieskumu bola aj zamietajúca časť rozhodnutia týkajúca sa náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonný úradný postup vo výške 50 000 eur, ktorú odvolaním napadol žalobca. Základnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu. Je nesporné, že nesprávnym úradným postupom môže byť akýkoľvek postup štátneho orgánu pri výkone jeho právomoci, pokiaľ pri ňom alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami. Zákon o zodpovednosti štátu za škodu bližšie ani nevysvetľuje príčinný vzťah medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. O vzťah príčinnej súvislosti (vzťah príčiny a následku) medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu. To znamená, že príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom je daná len vtedy, ak by škoda inak (nebyť nesprávneho úradného postupu) nevznikla. Ak príčinou vzniku majetkovej ujmy bola iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane.

26. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priesťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

27. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

28. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priesťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

29. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných priesťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na priesťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na priesťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok priesťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že

bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

30. Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom.

31. Žalobca namietal, že dĺžka trestného konania bola značne neprimeraná, trvajúca 8 rokov od začatia trestného stíhania dňa 27.5.2005 až do podania obžaloby na súd dňa 17.5.2013, preto je namieste nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu za nesprávny úradný postup spočívajúci v extrémnych prieťahoch. Súd prvej inštancie tento nárok žalobcu zamietol z dôvodu, že nedošlo k neprimeranej dĺžke trestného konania a ani neodôvodneným prieťahom, keď navyše žalobca na prieťahy v priebehu konania nijako neupozorňoval.

32. Odvolací súd zastáva názor, že v prvom rade je potrebné rozlíšiť, ktorá právna úprava ust. § 9 ods. zákona č. 514/2003 Z.z. sa vzťahuje na danú vec žalobcu, keďže žalobca nesprávny úradný postup odvodzoval od neprimeraných prieťahov spôsobených v trestnom konaní. Ako vyplýva z vyššie citovaných ustanovení, od 1.1.2013 bola v ustanovení § 9 ods. 2, 3 zavedená nová právna úprava, ktorá výslovne uvádza, že pri posúdení nesprávneho úradného postupu možno vychádzať len z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom. V danej veci sa začalo trestné stíhanie dňa 27.5.2005 a uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi bolo vydané dňa 23.2.2011. Dňa 17.5.2013 bola prokurátorkou Okresnej prokuratúry Nové Zámky podaná obžaloba Okresnému súdu Nové Zámky. Z uvedeného vyplýva, že žalobca od 1.1.2013 až do podania obžaloby dňa 17.5.2013 mal možnosť podať sťažnosť na prieťahy v trestnom konaní, keď bol presvedčený, že orgánmi činnými v trestnom konaní boli spôsobené prieťahy. Ako však vyplynulo z dokazovania pred súdom prvej inštancie, žalobca v trestnom konaní takúto sťažnosť nepodal a ani iným spôsobom nesignalizoval prieťahy trestného konania. Odvolací súd preto dospel k záveru, že v danej veci nebola splnená zákonná podmienka ustanovená v § 9 ods. 3, keď žalobca v priebehu trestného konania (minimálne v období od 1.1.2013 do 17.5.2013) nepodal žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, resp. sťažnosť na prieťahy. Na základe uvedeného nie je možné dospieť k záveru, že v trestnom konaní boli spôsobené zbytočné prieťahy a že práve tieto predstavujú nesprávny úradný postup. S poukazom na uvedené teda súd prvej inštancie urobil správny záver o neexistencii nesprávneho úradného postupu, aj keď na základe iného právneho posúdenia, to však nič nemení na jeho závere, že v tejto časti bol nárok žalobcu nedôvodný. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

33. Ako bolo uvedené vyššie odvolací súd s poukazom na uvedené dôvody napadnutý rozsudok v časti, ktorou bol žalovaný zaviazaný písomne sa ospravedlniť žalobcovi a v zamietajúcej časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie vo výške 50 000 eur, podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie sa opätovne bude zaoberať nárokmi žalobcu na písomné ospravedlnenie a zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie zohľadniac súčasne judikatúru súdov a následne vec právne posúdi v závislosti od vykonaného dokazovania. Svoje rozhodnutie riadne odôvodní, pričom právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov, vrátane odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

34. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).